Any I Núm. 45 6 Novembre 1908

ANTÓN GIMBERNATO

DE TOUS COLORS

Tercer folletí de 24 PÁGINES de JOVENTUT DE PRINCEP.

15 CÉNTIMS

(Fotografia Audouard).

Antón Gimbernato

Aquest nou actor, que forma part de la companyía que actúa al teatre de Novetats, es italià d'origen.

Molt temps va passar treballant en la companyía castellana de la Sra. Tubau, ahont era conegut ab el nom de Gimber.

L'any passat debutà al teatre Romea fent el protagonista de *El pati blau*, d'en Santiago Rusiñol, obtenint un èxit franch y encoratjador. En aqueixa temporada representà també altres obres figurant en els cartells de la companyía ab el nom de Gimbernat.

Ara, acaba de debutar en el teatre de Novetats ab el seu veritable nom que es Gimbernato.

Es un actor jove y de talent. En les obres que fins ara ha fet, s'ha mostrat molt coneixedor de l'art teatral y de les taules escèniques, té forsa cultura y es autor d'un manual pera actors.

Desitgem que'ls seus treballs siguin premiats y que la present campanya que comensa a fer serveixi pera estimularlo a seguir en el teatre de la nostra terra, tan mince y descuidat un jorn y avuy tan floreixent y rublert d'esperances.

♣

Pàgines festives

Diàlech entre un mort vell y un mort jove sorprés per un sepulturer en una nit de lluna plena.

Mort vell.—(Treu un bràs pel ninxo y truca al del costat). ¡Ep, vehí!... ¿que no'm sentiu? (Pica més fort). Desperteuvos, home; son les dotze de la nit ben tocades; l'hora de sortir a orejarnos una estoneta.

Mort jove.—(De desde dins el ninxo estant ab veu endormiscada). ¡Ah!... ¿sou vos?...

Mort vell.—El mateix home, el mateix... Fa poch que us conech y juraría que sou bastant toca-son.

Mort jove.—En vida els de casa ja m'ho deyen...

Mort vell.—Y ab rahó, car es una costum molt lletja, origen de molts daltabaixos...

Mort jove.—Però nosaltres per la feina qu' hem de fer be podem permètrens el luxe de tenir una mica més de mandra que els vius...

Mort vell.—No està bé de bescantarnos nosaltres mateixos ¿sentiu?... en fí, sou jove encara y confío que l'xcperiencia ja's cuidarà de ensenyarvosho... Però ¿què feu que no sortiu?

Mort jove.—Espereuvos, home, que ab tanta pols com voleya per aquí dintre m'he posat fet un fàstich y m'estich arranjant una miqueta...

Mort vell.—(Mofeta). Si voleu us culliré una flor pel trau de l'americana.

Mort jove.—(Ab el mateix tó).—Tant mateix sou molt bromista, mestre.

Mort vell.—Us confessaré, amich, que per més que us enpolaineu, per aquets barris, tampoch fareu cap conquista.

Mort jove.—¿Ah no?

Mort vell.—¿Que potser ignoreu que tenim prohibit l'estimar?

Mort jove.—(Molt contrariat). ¡Ah sí!...

Mort vell.—Sospito que les meves paraules us han amargat quelcom...

Mort jove.—Ab franquesa: son tant encisadores les dònes que no se si'm podré estar de relacionarmhi.

Mort vell.—Per forsa...

Mort jove.—¿No es, per ventura, la dòna un ser suau y esquisit? donchs ¿per què aquesta estranya prohibició?

Mort vell.—Heu vingut del mon carregat de falornies y no'm sobta, car tots el joves, els primers dies de viure aquí, s'hi troben estranys... després, y de mica en mica, s'hi van acostumant fins que acaben per aclimatarshi com el peix a l'aygua: lo mateix us passarà a vos... (transisió). ¡Les dònes! només faltaría que no les tinguèsin a ratlla a les dònes; aviat tot allò de la *santa pau d'aquets llochs* se n'aniría en orris; tot serien renyines y batusses per allò de a tú t'agrada aquesta y a mí també y després, ara ja us ho puch dir, que elles son les veritables mestresses del mon dels vius y

nosaltres, els homes, els seus esclaus, car per medi de festes y moxaines ens fan ballar lo mateix que a un nen petit davant una lleminadura..

Mort jove.—(Dubtós). ¿Què voleu qu'us digui?

Mort vell..—¡Be sí!: poch seny vostre, vetoaqui tot... ben profondisat encara hi ha un un altre rahó; pera trangulejarnos com en l'altre vida no valia la pena de morirse ¿compreneu ara?

Mort jove.—(Sortint). Ja'm teniu a la vostre disposició.

Mort vell..—(Midantlo de cap a peus). ¿Sabeu, company, que encara feu goig?

Mort jove.—(Intimament satisfet). Sinó fos per aquestes malehides bestioletes que no'm deixen ni un moment, modestia apart, no us diria que no...

Mort vell..—¿Us referiu als cuchs? ¡Bah! Per més que feu no conseguireu expulsarvoslos be sobre, car ells, rosega que rosegarás, acabaràn deixantvos ab els ossos: com jo, ¿veyeu?

Mort jove.—¡Es ben trist això també!...

Mort vell.—¿Y per què la necessitem la carnadura nosaltres? ¿no's diu que els enemichs de l'ànima son tres: mon, dimoni y carn? douchs ¿qui dubta que nosaltres, desprovehits d'aquesta grollera envoltura, som molt més perfectes que el reste de els humans?... (transisió). ¿Parlant d'un altre cosa: ¿què us ne sembla dels vehins?

Mort jove.—En dos díes qne fa que soch aquí no he tingut temps de jutjarlos.

Mort vell.—A mida que els aneu tractant els trobareu molt agradables, car tots ells son molt trempats y, sobretot, molt amables.

Mort jove.—Home, a mi m'ha semblat que el de damunt meu era d'allò més empalagós: se passa tot el sant dia sospirant boy mormolant jo no sé què...

Mort vell.—No'n feu cas; el pobre, per lo qu'he sentit a dir no hi es tot: crech que en vida escrivia versos molt romàntichs y molt dolents.

Mort jove.—¡Diable de poeta!... bé podia deíxar la seva famosa inspiració en l'altre barri y no venir, ab ella, a importunar a pacífichs estadants d'aquet paratge en que'ns creyem trobarhi l'oblit de totes les misseries humanes.

Mort vell.—(Filosòficament). ¿Què hi farem, jove?, tant per aqui, com per tot arreu, certes persones, a copia de dir, de fer y de pensar coses estranyes, acaben pera mostrar l'orella a tothom... però calleu...

(El *mort poeta* treu el cap pel ninxo y's queda ensimismat contemplant el cel).

Mort vell.—(Notant somriure al *mort jove*). ¿Què potser el coneixeu?

Mort jove.—¡Ja ho crech!... Imagineuvos que l'únich que ha deixat rodant pel mon es un enfilall de llibres de poesies a quin, per lo que de ells he tingut paciencia de llegir, més estrambòtich...

Mort poeta.—(Se passa la mà pel front dues o tres voltes, y ab veu feble comensa a perorar). ¡Oh lluna! ¡oh pàlit astre de la nit! ¡oh romàntica :misatgera dels cors enamorats! ¡oh... (No sabent com continuar acaba ab còmica reverencia) jo't saludo!... (Moment de pausa). ¡Oh estrelles! ¡oh mons desconeguts que semblants a radiantes guspires d'or us esteneu per tota l'inmensitat del cel! ¡oh diminutes perles celestials que ab el vostre etern bategar ompliu de somnis y anhels la meva ànima! ¡oh... (El mateix joch) jo us saludo!...

Mort vell.—(Despreciativament). Gent aixís es indigne d'alternar ab nosaltres... (Sentenciosament). ¡Què estranys certs homes; ni més enllà de la vida posen seny ni aprenen a enrahonar equilibradament!...

Mort poeta.—(Ab èxtasis). Y deixa ¡oh tu lluna! y vosaltres també ¡oh astres! que improvisi un cant en lloansa vostre...

Mort vell y mort jove alhora.—¡No, per l'amor de Deu que no el recitil!...

Mort poeta.—(Que ha sentit l'anterior esclamació s'adona de ells y ab tó despreciatiu y geste descompost els hi engalta): ¿Qui sou y què voleu, ànimes esquifides, que ab el vostre prosàich accent us atreviu a desfer l'encís d'aquet lloch y d'aquesta hora?... Fòra d'aqui, que la bellesa no ha sigut creada pels parladors grollers, ni els meus versos escrits per les orelles impures; sabeu d'ara per sempre qu'us desprecio com us mereixeu y que mon rostre se enrajola sols de pensar que us tinch per vehins... ¡Malhaja vosaltres, rastrers y fastigosos garipaus de terrós que preteneu esquitxarme ab el vostre veri y omplirme del llot de la vostre impuresa! Emprò jo us dich que no ho

lograreu, car el meu nom es respectat pels homes, les meves poesies populars y el meu cervell venerat com a cervell de geni... ¡Mireu la meva tomba curulla de corones, de llors... y's parla y tot d'aixecarme un monument en el bell mitg d'una gran vía per admiració de les generacions presentes y futures!...

Mort jove.—(Agafant per un brás a n'el mort vell). Anem d'aqui que aquet *poetillo* ab les seves impertinencies, té el dó de posarme nerviós y no responch de lo qui li pogués succehir...

Mort vell.—No us ho prengeuho tant a la valenta, que no val la pena: nosaltres hem de estar molt per sobre de totes les petiteses y vanitats humanes.

Mort jove.—(Després d'un silenci). ¿Y això de el monument, voleu dir que es veritat?

Mort vell.—Aneu a saber d'aqui dalt estant lo que passa allà baix!... (Signant la ciutat perduda entre les ombres de la nit) encara que, ben debatut, no m'extranyaria gens... ¡Un monument! ¿a què es reduheixen molts monuments? a mitja dotzena de discursos pretenciosos declamats per nulitats que aprofiten l'ocasió pera exhibirse, esbravarse y lamentarse, com qui no hi toca, de l'oblit a que se les ha condemnades... a uns quants picaments de mans, acompanyats pels acorts d' una música y tot això narrat pels periòdichs en dos o tres columnes de prosa pretenciosa y buida... Total: fum, més fum y rès més que fum...

Mort jove.—(Pensatiu). ¡Potser que tingueu rahó!...

Mort vell.—(Sempre signant la ciutat). Per més que s'entusiasmin, que's mosseguin, que riguin o que plorin, no conseguiràn pertorbar la nostre serenitat... tots els seus actes ens han de ser indiferents, car descompostos, com sols a nosaltres ens es concedit descompòndrels, ab el prisma de l'eternitat, venen a donar el mateix resultat negatiu: rès o cero.

Mort jove.—Jo també lluitava y m'amargava y furiós colpejava al primer que se'm posava a tret (Sospirant tristament) y sols ara, al preguntarme el per què de tot això, m'adono de la veritat de les vostres paraules.

Mort vell.—La lluna desapareix de l'horitzó; ben promte eixirà el sol y es precís, si volem donar el nostre passeig complert, filosofar menys y caminar més...

(Abdos se perden per un camí de xiprers).

*

Y a prechs de l'avant citat *sepulturer*, l'abaix firmant dona generosament fé de l'autenticitat de'l transcrit diàlech y de que concorda fidelment ab son original.

ALEGRÍA.

Profecía de "DON JUAN"

AL AMICH ENRICH MASIP

Un jorn vindrà que'l mon será com jo'l somniava:
Els cors tots cremaràn del foch de les passions
y a Venus Afrodita, igual que jo elevava,
elevaràn els homes fervents oracions.

Les verges desfaràu ses llargues cabelleres
brindant encisadores follies y plaers,
y s'encendràn els homes y devindràn fogueres
del arbre de la vida gustant els fruits primers.

Y el cel será vermell y aixís les demés coses...
Els virginals rosers esfullaràn ses roses
y en llarchs petons els llavis s'ajuntaràn. Llavors

ressonaràn pels aires tant sols remors d'orgíes,
els ulls seràn radiants d'exòtiques follies
y al foch de la luxuria s'abrandaràn els cors...

ANTONI PUGÉS.

La presó de la Universitat de Heidelberg

de Marek Twain

Quan els estudiants cometen alguna falta greu contra les lleys públiques, no tenen pas de comparèixer davant de les autoritats: es la mateixa Universitat la que s'encarrega de pronunciar la sentencia y executarla. Al deve..ir culpable un estudiant, y ser amonestat per un agent de policía, protesta per sa qualitat d'estudiant y algún cop mostra son títol; aleshores, l'agent li demana la seva adressa, se'n va a donarne part als quefes y no s'ocupa més del culpable. Si'l cas es dels que l'autoritat pública no judica del seu càrrech, comuniquen l'assumpte a les autoritats universitaries, que citen al acusat, escolten els testimonis y pronuncien la sentencia. La pena consisteix en ser detingut en la presó universitaria. Molts cops succeheix que un estudiant es citat, jutjat y condemnat sense saberho; heusaquí lo qu'esdevé aleshores. Un dematí el bedel de la Universitat se dirigeix al domicili del estudiant de qui's tracta; truca a la porta, el conviden cortesment a entrar, entra y diu:

—Senyor, fàssim la mercè de seguirme a la presó.

—Y ara! diu l'estudiant. No m'ho pensava pas. Què es lo que he fet?

—Fa quinze dies la tranquilitat pública va tenir l'honra de ser perturbada per vostè.

—Té rahó, ho havía oblidat; donchs se devien queixar y jo he sigut citat, jutjat y condemnat!

—Si, li han sortit dos dies de calabosso a la presó de la Universitat y vinch pera portarli.

—Avuy? Es impossible!

—Y això? Per què?

—Tinch una partida compromesa.

—Y demà? Li vindrà millor?

—No, demà vaig a l'Opera.

—Aixís, dimecres?

—Dimecres? Veyam, dimecres... me sembla que no tinch res pel dimecres.

—Conforme; es molt probable que vindré.

—Bon dia, senyor.

—Bon dia.

El dimecres convingut nostre estudiant se presenta ell mateix y l'empresonen.

Es verament duptós que la historia del mon criminal presenti en altres paisos particularitats tant extranyes. A n'aquí ningú'n coneix l'origen. Com que sempre hi ha hagut entre'ls estudiants un gran nombre de nobles se parteix del principi de que tots els estudiants ho son; en els temps de l'antigor era costum no tractar a aquesta gent d'altre manera y a n'això es, sens dupte, a lo que déu son origen la costum de que parlem.

Un jorn vaig tenir ocasió de visitar la presó y vaig procurar aprofitarmen. Un estudiant americà havía comès una lleugera falta que li valgué una condemna de dos dies de presó; va triar el moment que li convenía y va avisarme. Després de algunes cerimonies importants y solemnes, conseguí franquejar ab ell el llindar de la porta. La senyora escarcellera va introduirme.

La cel-la era bastant estreta, ab finestra enreixada. un petit braser, dos cadires de boga y duges taules de roure molt antigues, en les quines generacions de presoners havien executat diferents treballs d'esculptura, inicials o llurs noms, llurs armes, llurs retrats, llurs divises, llurs principis, llurs opinions; completava'l moblatge, un llit fastigós de fusta ab un trespontí reventat;

l'estudiant s'havía de procurar lo que mancava de roba de llit.

Les parets de la cel·la estaven també cobertes d'inscripcións y innombrables dibuixos trassats en el mur fumat; els uns ab guix vermell o blau, els altres ab tinta, llapis, ab una punxa; molts cops les inscripcions consistien en elegies poétiques, plenes de sentiment, sobre els dolors de la captivitat. Tot estava firmat y ab la data. Un dibuix representava un professor de la Universitat balancejantse al cim d'una forca; era molt conegut per sa severitat; a sota de la forca hi havia escrit aquest mot: «Venjansa». Vaig véurehi la firma seguenta: Grat Bismark. Era la del comte Herbert de Bismark; havía estat estudiant a la Universitat de Heidelberg.

Jo hauría volgut adquirir una de aquelles velles taules que'ls estudiants havien esculpit ab tanta paciencia, mes per això haurien calgut montanyes de paper. L'escarceller no hauría consentit a vèndreles sense permís de son quefe inmediat, aquest s'hauría dirigit al seu inmediat superior, y així, succesivament, fins que una requesta hauría arrivat a la autoritat més elevada de la Universitat. Aquest medi era excelent y inmillorable, peró'm va semblar poch procedent molestar a tanta gent; així es que vaig renunciarhi. Per altre part aquesta adquisició potser m'hauría costat més diners dels que podía gastar; una taula d'aquestes, que figurava en la colecció d'un particular de Heidelberg, fou venuda en subasta y va trovar per dos cent cinquanta dollars. Nova, no hauría valgut més d'un dollar, posemhi un dollar y mitg; degut als treballs dels estudiants presoners havia aconseguit aquest valer extraordinari; van dirme que era coberta d'esculptures curioses y remarcables, y que valía ben bé lo que n'havien pagat.

Entre les persones que han pogut apreciar la terrible hospitalitat de la presó universitaria, hi havia un company tranquil, estudiant originari dels Estats del Sud; va fer de la vida universitaria una experiencia gens mancada d'originalitat. El jorn de sa arrivada a Heidelberg, va fersе inscriurer en el registre dels estudiants y estava tant content d'haver pogut realisar sa ilusió més preuada, formant part d'aquesta famosa Universitat, que's va passar tota la nit festejant aquest gran aconteixement ab sos companys. Mentres se celebrava aquesta petita festa, s'arreglà de manera que va cometre una gran infracció a una de les lleys més rigurosas de l'Universitat. Consequencia: tres mesos de presó que comensaren l'endemà mateix de la seva inscripció. S'acabaren al últim les dotze llargues setmanes y s'obriren les portes de la presó. Una gran multitut d'estudiants l'esperava pera manifestarli llur simpatía; aquesta demostració acabà forsosament ab un altre convit, que a la vegada portà una nova infracció del còdich universitari. Consequencia: tres messos de presó que comensaren l'endemà mateix del jorn en que fou posat en llibertat. També passaren les dotze llargues setmanes y quan varen ser acabades, una multitut d'estudiants l'esperava pera manifestarli sa simpatía...

Vegis més amunt. Va guanyarse tres mesos més de presó. Quan va sortirne, saltava de tal manera pera desencongirse les cames, que en sa exageració de moviments relliscà y se trencà una cama. Li calgué passar tres mesos al hospital. Son primer any d'estudis a Heidelberg se composà, donchs, de nou mesos passats a la presó y tres mesos pera curarse la cama.

Quan va recobrar sa llivertat de moviments, va pensar que hauría d'informarse d'un altre lloch pera acabar sos estudis; la ensenyansa a Heidelberg era, sens dupte, brillant y sòlida, mes les ocasions d'anar a les aules era d'una ex-

tremada raresa; li caldría massa temps pera acabar sos estudis. «Sens dubte, —devia dirse al anarsen—a Europa no falta més que temps per devenir un savi complert, però a Heidelberg ab la mateixa eternitat ab prou feines n'hi hauría prou.»

JOSEPH M.ª BALLESTER. *Trad.*

«Manifestació d' obres de pintors y escultors catalans»

REMEMBER...!

Ab aquesta paraula la meva voluntat torturava mon pobre cervell al llegir els titols dels quadros exposats en el «Palau de Belles Arts», pera que'ls Reyals Hostes se'n emportessin una ràpida visió del art de nostra terra.

Jo prou volia evocar la estètica emoció que 'm produiren en son dia aquelles obres aplegades ara en el Saló de la Reyna Regent, mes la insignificancia de la mateixa en les menos y el llarch temps passat desde nostra coneixensa ab les altres, barraven el florit camí de mos recorts y feyen inútils mos propòsits.

Al deturar la vista davant del nom d'algún dels quadros exposats, el vel d'ombra s'aclaria y el prestigi del autor, m'apareixia triomfalment en la seva obra, més, endebades volia fruir d'idèntich goig al llegir els altres rétols de teles degudes a molts amables artistes: una fosca enutjosa m'ho impedia.

Per això, Dafnis, decidí visitarlos altre cop y s'encaminà a son estatge. La impresió de conjunt, resulta quelcom poble; molt més podia haverse fet y s'hi troven a mancar molts noms qu'haurien contribuit a enaltirla.

Malgrat això el cronista resta sorprés, davant la magnificencia den Mir; somniador, al mirar les teles den Rusiñol; refinat y modernissim al contemplar el «Casino de Paris» de l'Anglada; sadoll de llum y de color, al enfront den Raurich, Urgell, Masriera, Riquer y Triado; aclaparat per la ardidesa den Xiró; en extrem delectat, davant les signades den Llaverias...

El arrivar aquí'ls meus ulls se deturen en la tela den Cusachs y contemplo, dendolat el cor, l'obra del malaguanyat artista, mort suara.

Tothom el coneixía; sos tipus y escenes hípiques y militars havien devingut célebres, y al extranger era forsa estimat y considerat per la seva obra. Nostre sincer condol.

Y ara, els altres expositors que no menciono, vulguen perdonarme. Vuy deixar en els meus llegidors la amargor que la mort de'n Cusachs m'ha produit.

DAFNIS.

♣

GLOSA A LA BALADA DEL REY DE TULE

Vull contarvos la balada
del Rey de Tule, amor meu...

Era a Tule, un rey hi havía
que a l'amada oferí l cor.
Ella omplí una copa d'or
que sols Amor ompliría...
. . . . . .
El Rey de Tule bebía
y la copa era encantada
y en el fons hi resplandía
la claror de la mirada
de la esposa enamorada
que's moría...
Y el Rey de Tule bebía;
y la copa cisellada
per les mans de la estimada
—les mans fredes com la neu
de les mans del Rey fugía;
y el Rey de Tule, amor meu,
s'hi moría...
Dels seus llavis fins al mar
va la copa rodolar,
y el bon Rey, morint, sentía
tot l'esglay de son dringar
que al lluny del lluny se perdía:

y el Rey de Tule's dormía
pera maimés despertar...
. . . . . .
. . . . . .
Vos he contat la balada
del Rey de Tule, amor meu,
de la copa cisellada
per les mans de la encisada
—les mans fredes com la neu...—

Escullida del meu cor,
ciselleu la copa d'or
y ompliula d'amor triomfanta;
jo hi beuré la vostra mel;
si el Rey de Tule es al cel
son esperit es qui us canta.

JOAN DE CENDRA.

TARDOR

Una fulla de ma cartera

Els dies se succeheixen plujosos y tristos; al dematí quan m'he despertat esperansat de poguer veure lluhir el sol he corregut vers la finestra y a través dels vidres que'l meu alè entelaven sols he vist un paissatge trist y fret que m'ha fet sentir la melangía dels dies d'hivern; allavors he recordat com un somni hermós aquells dies clars y riallers d'istiu y el mot *tardor* m'ha eixit a flor de llavis ab tota l'amargor de que s'acompanya .. Mentrestant he vist caure una fulla... y després una altra, encatifant el sol de grogor. M'ha vingut tristor y ab la tristor un viu desitg de sortir a fora... Ah! aquells prats... aquella font... y el riu, com deuhen esser?... Y he eixit de casa y me n'he anat vers els llochs predilectes hont anava a reposar en les llargues tardes estivals... Dessobre'l meu cap, tot núvol... ni un pedasset de cel blau hont entafurarhi la vista per enlairarse vers les regions ignotes del firmament... Y el paissatge... tot mut, tot quiet; la carretera com un riu glassat que anguileja fins que's fon entre la boira... Y en el prat.. ja no s'hi sent l'alegre tringar de les esquelles. ni'ls refilets del fluviol... sols s'hi sent la remor de les fulles que s'estremeixen de mort... Vora'l molí s'hi ou'l mormoll perdurable del riu... M'hi vuy arribar; vuy enmirallarme en ses cristallines aigues, vuy reposar en ses vores de verdor y dessota les pollancres... Vuy veure si aquells llochs conserven l'encant de quant els vaig deixar... vuy veure si m'evoquen aquells dolsos moments d'encant y de misteri que jo hi passava sol... sol y somiant despert... Mes ay! que la tardor se n'ho ha endut tot.

El riu ja no es aquell mansoy xayet que trescava tranquil y enjogassat bo y remorejant dolsament... ara es un brau que ronca de coratje boy fent extremir ab sos brams els cossos vincladissos dels pollancres propers que ab prou feynes gosen mormorar.

Més allà a la reconada ja hi jau una víctima de son furor... aquella palanca que ageyentse de banda a banda transportava amorosament als passatgers, ara el riu, aquet brau. no content de abrahonarshi, capbussarla y etzivarla aigues avall, ara la trepitja y s'hi rabeja furient sens may parar.

Aqueix espectacle fa esgarrifar mon cor... mos ulls espurnejen y me'n vaig. A dalt els prats romanen silenciosos, la carretera m'apar inmens reptil d'escata blanca... y allá, al lluny, ressona debílment la rogullosa veu d'un carreter, que canta fent coro ab les campanes de la parroquia que toquen a morts.

LLUIS S.

***

Un pom de flors te faria,
de clavells y pensaments,
cada fulla, en si, duria
mil encants y encisaments.

Mes ¡ay! l'eterna ombradissa
germina flors de tristors,
y no es la vella verdissa
per cercarhi poms de flors.

EMILI GRAELLS CASTELLS.

♣

Quelcom sobre'l teatre d'aficionats

II

En l'anterior article deya entre interrogants si'l teatre d'aficionats està capacitat pera regenerar la nostra escena, naturalment dintre la seva esfera d'acció. Crech que donar una resposta categòrica es cosa que no necesita pas un detingut estudi y parlant en termes generals pot afirmarse que el teatre d'aficionats avuy com avuy no pot ensenyar ni educar per que ell té molt per apendre y té molt per corretgirse.

Fent avans honroses excepcions, podría jo citar moltes agrupacions de joves que ab verdadera vocació artistica y prenent el teatre com un apostolat treballen ab fé y constancia fent al emsemps que obra d'art y de cultura en el gust d'escullir les obres, en l'acert al presentarles, obra d'acció social, de modernes orientacions entre la delectació de la part artistica. Una d'aquestes agrupacions, la que potser va més endevant, es la titolada «Art Futur» que baix l'inteligenta direcció del jove escriptor Enrich Bosch y Viola treballa en la vila de Palafrugell y deixa sentir la seva influencia per tota aquella comarca empordanesa. Mereix nomenarse també la què actua a Badalona dirigida per en Joseph Terrades, també la que dirigeix a Figueres en Leonci Garcia titolada «La Escena», y moltes de Barcelona que no cito per no allargar massa aquestes linies.

Això no obstant no es obstacle pera poguer afirmar que el teatre d'aficionats estigui a un nivell poch enlairat y plé de defectes que li treuhen tot prestigi.

Defecte capitalissim, perque es l'orígen de tots els altres, es l'ignorancia en materia artística y la escassa educació intelectual dels aficionats, que fa tinguin del teatre y de la seva missió y influencia un migrat concepte que'ls permet moltes vegades enorgullirse un xiquet massa ab la remor dels aplaudiments més o menys merescuts, creyentse ja al cim de la gloria y no preocupantse més del estudi ni d'apendre; la seva única preocupació es tenir ovacions, forses ovacions. Entre ells pochs son els que regoneixen una superioritat en algun company seri pera que vulguin escoltar d'ell un consell o una advertencia en les incorreccions en que caiguin y aquesta manca d'una direcció inteligenta y acertada fa que tots ells se creguin dignes de fer el protagonista y fassin de mal gust un paper curt que 'ls sigui confiat. Això moltes vegades—jo he presenciat—es causa de disputes y disidencies entre ells. Aquet defecte es la vanitat, defecte que's nota també entre actors de algunes companyies valioses.

Defecte característich ho es també la poca serietat que regna entre ells durant l'ensaig o la representació, puig cada hu en sabent el seu paper se creu ja ab el dret de fer tota classe de bromes de *distreure* a la dama, y coses per l'istil, preocupantse poch de que l'obra surti arrodonida per part del altres; ells solament estàn un xich ab atenció en les escenes que intervenen. Recordo are aproposit d'això un conegut meu que parlant d'un

drama en que ell havia prés part y al preguntarli jo quin argument tenia, va dirme ingénuament. «Ni menos ho sé; es dir ja no me'n recordo».

L'acció, la finalitat de l'obra, l' ensenyansa que se'n pugui despendre no es cosa que preocupi a l'aficionat. Quisqun lo que vol no més es lluirse en el respectiu paper y això es un erro lamentable.

No volia parlar dels que *fan riure* pero ho crech també necessari; no deixa d'esser un defecte ben visible.

Comenso per dir que això de *riure* es lo que plau més a a la majoría del públich que assisteix a les representacions fetes per aficionats y dich també que això *de fer riure* preocupa el magí de molts joves que lo mateix farien el «Coixet» de *Cura de moro* que l' «Osvalt» d' *Espectres*.

Obssessionat per l'idea de resultar graciós, hi ha qui adopta posicions, ridicoleses, gestes extravagants y extrema tant y tant la nota que acaba pera aburrir a les persones de bon gust y distreu solament a la mainada que, incapacitada pera entendre la trama de l'obra, pren al interpret del paper com un *clown* del Circh Equestre.

No acabaría may citant defectes, però no ho faig perque tots ressalten ja a primera vista com el mal gust en escullir obres, suprimir les dames, tergiversar conceptes de l'autor y molts y molts d' altres... !Ah! y després deixar de pagar els drets de propietat si es que poden escaparse. Això pot no semblar un defecte, però segurament que tots els autors convindràn ab mi de que es un defecte ben censurable y digne de corretgirse.

Estudiats o citats els defectes del Teatre d'aficionats, convé ara parlar de l'acció d'aquet Teatre, es dir, sabent com tots sabem lo que's actualment tractar de lo que hauría d'esser y que's lo que de primer entuvi va impulsarme a escriure aquets articles.

En l'article vinent, donchs, plantajarém la qüestió de lo que'n podriem dir futur Teatre d'aficionats.

EMILI SALETA Y LLORENS.

LLOGICA

Temible fou, senyora, la mirada
que ab bell posat d'indòmita fermesa
donàreu a la meva gentilesa
que ab tant d'agrahiment fou celebrada.

Si a mon amor jo dono una abrassada
—virtut que a la passió sols es permesa—
serà recompensada ma ardidesa
ab un dolcíssim bes d'enamorada.

Y vos, que no sentiu tant bell delit,
ab una riälleta de despit
pensàveu ofegar nostres delicies...

Jamay!... Que en el bon temps de joventut
la vida esclata arreu en plenitut
y el cor dona joyós constants caricies.

J. VIVES Y BORRELL.

Don Juan Tenorio ha vingut, com de costum, ab amors y renyines y demés fantasies propies de la diada, esglayant criatures y conmovent doncelles sensibles y cursis. *Don Juan Tenorio* hem tingut y patit y sofert y aguantat en una pila de teatres y francament, això ja passa de mida. Aquest any, al menys, no ha durat quinse dies el *Tenorio*. Però s'ha representat lo suficient perque els seus partidaris s'hi enternissin y nosaltres, que no'l podem veure ni en pintura, li malehissim els ossos.

PRINCIPAL

Segueix representantse *Joventut de Princep*.

S'anuncia per molt aviat l'estrena de *El gos de Baskerville*, aventura del detective Sherlok Holmes.

ROMEA

S'ha reproduhit el drama de Brieux, *La mestra*, obra estrenada uns quans anys enrera en el mateix teatre. Fou discretament interpretada, debutanthi la senyoreta Daroqui, que s'hi distingí forsa.

Dimars s'hi verificà l'estrena de *La lley de herencia*, farsa d'en Santiago Rusiñol.

En el nombre vinent ja parlarem d'aquesta producció.

NOVETATS

El somni d'una nit d'estiu ha seguit representantse ab èxit creixent.

La primera representació de *El poble*, comedia de Octavi Feuillet, no ha estat rès que valgui la pena de parlarne.

Per avuy s'anuncia l'estrena de *Aucells de pas*, comedia en tres actes dels senyors Martínez Sierra y Rusiñol.

Agrupacions y Societats

Foment de Sant Antoni.—La novella Agrupació que representà fa algnnes setmanes *La resclosa* interpretà el diumenge, el drama de l'Iglesias *L'escorsó*. L'obra a més d'anar mal dirigida notanshi sortides indecises y confusió de conceptes, s'hi vegé mancament d'ensaigs y de tècnica escènica. En fragments dramàtichs, el públich reya, y això es degut a la inexperiencia teatral. El senyor Garrigós y Torrescasana malament. els aplaudiments eren de mofa, y al aixecar el teló al final era ridícol pels actors. Cal posarhi esmena, perque sentim haber de recalcar aquestes notes desfavorables.

Centre Federació Republicana.—El xamós drama *Sol... solet...* fou el que darrerament interpretà el quadro escènich d'aquesta entitat. La direcció tingué quelcom que desitjar: preguem a la senyoreta Pahissa que s'abstingui de riure en les escenes culminants de l'obra puig deixa ingrata impressió al públich. Els senyors Estefa, Casals, Culell, Pallach, Orriols y Gimeno feren tot quan pogueren per sortir victoriosos: cal si ho volen ferho ensajar més y tenir més seguretat.

La Sirena.—A n'aquest local s'hi representà dissapte passat un drama d'aquells que tan a repel ve a n'els aficionats. Nosaltres que som enemichs de les ridicoleses y arcasismes no podem menys que recriminar la combinació d'aitals obres que posen en evidencia aquell *ceceo* que serveix solsament per caure al abim de la barroeria.

¿Es que no hi ha repertori català?. Ab el gasto que tenia el beneficiat Cambronero, hauría pogut escullir un drama més hermós y de mires més elevades. Ni el senyor Vallejo, ni l'Andreu ni en Roig estaven en caràcter ni parlaven ab correcció deguda. ¿Y en la pessa? Alló era una comedia castellana? ¡Una engruna més de conciencia amables aficionats!...

Niu Guerrer.—«L'Aplech de la Caritat» donà una festa en la que se lluhiren els senyors Furquet, Huguet, Tronel y senyora Muntal en la part escénica. Molt bé les senyoretes Bergay, Llardeny, Callicó, senyor Campmany y Agrupació Rakú.

Els Novells.—*La mare eterna* que dirigí en Rafel Massot obtingué merescuts aplaudiments. El Sr. Dalmau, Pelegrí, Andrés, Pedrol y Vergés resaltaren per l'acert ab que interpretaren tan xamosa producció de l'Iglesias. En cambi, cal manifestar que l'Anglès no estigué gens en caràcter, car la perruca y la carecterisació no esqueyen a n'el jovenet representant un paper d'home caduch.

Se prepara *Don Juan*... Ens estranyem que una entitat com aquesta perdi'l temps ab dramas *corrillescos*.

GRACIA.—Cenre Nacionalista Republicà.—El diumenge passat se posà en escena el drama en dos actes, traducció de Salvador Vilaregut *Barateria* lluhintshi les senyoretes Sanllehy y Nogué y els Srs. Claramunt y Xucla qu'estaven forsa en caràcter sobre tot aquest últim, també se portaren molt bé els senyors

Graells, Adrià, Rojas, Cullell, Serra y Bertràn que saberen ferse aplaudir als finals d' acte sobre tot a l'últim que tingué d'aixecarse el teló diferents vegades, havent de sortir en Vilaregut a compartir ab els interpretes els sorollosos aplausos.

Seguidament s'estrenà *Tristos mortals* den Joseph Burgas, xamós dialech que fà passàr un rato ben distret, a la vegada que evidencia lo que val en Burgas car una petita casualitat porta on escena dos personatges que es mouhen ab veritable soltura; l'interpretació va anant a càrrech de la senyoreta Nogué y el senyor Claramunt que hi donaren forsa color.

A prechs de la concurrencia tingué de presentarse l'autor.

Per final de festa se representà la comedia den Frederich Soler *Cura de moro* confiada l' execució a la senyoreta Nogué y els senyors Cullell, Claramunt, Graells, Bertran, Serra y Martí sortint un conjunt veritablement arrodonit, puig trevellaren ab forsa voluntat.

—La Filantròpica. — Baix la direcció den Joseph Castellas se posà en escena el dia 1.° de Novembae, dugues sarsueles castellanes y la comedieta *La nit de Totssants* den J. Fustegueres interpretada pels senyors Calaf, Besora, Colly Codornor, que feren passar un bon rato a la concurrencia.

—El Rayo (Camp den Grassot) El dia 31 d' Octubre s'hi representa el drama en un acte den F. Cornet Colomer *Amor boig* ab una execució bastant aceptable, per part de la senyoteta Roca y els senyors Trepat, Gabarrios, Escursell y Navarro que saberen ferse dignes dels aplausos del publich.

Després la senyoreta Roca, y els senyors Gabarrós, Trepat, Fabregat y Navarro representaren bastant bé *A la vora del mar*.

—Ateneu Catalanista. — *La mare eterna* fou l'obra representada el diumenge passat. La senyoreta Duran y el senyor Claveras encarregats respectivament dels papers de «Marió» y «Gabriel» estaven fòra de tó en alguns moments. a causa potser de les rialles inoportunes que feya una part del públich de mal gust, que després de no saber apreciar les escenes mes intimes d'aquesta bonica producció de l'Iglesies, desorientaven per compler als artistes. En Boquet P. fent en Florenci, no'ns va satisfer gaire. En Castells no estava gens en caràcter; procuri no exagerar tant els personatges. En Sanchez, Clariana y Vidal, discrets.

La presentació escènica un xich descuidada, si bé hi havien alguns detalls dignes d' encomi. Els interprets foren aplaudits tots als finals d'acte, si bé algun d'ells obrant ab molta descortesia no volgué sortir.

Per diumenge vinent. *Com l'anell al dit.* Pròximament *Els pobres menestrals.*

—Centre Moral Instructiu.—El dia 1 després de representar una obra castellana posaren en escena la comedia *La fulla d'eucaliptus* o *La nit de tots sants.*

SANT GERVASI. — Centre Autonomista Català.—El dia 26 de Octubre posaren en escèna baix la direcció den Pere Boquet la balada en 3 actes *Lo lliri d'aigua*, ahont poguerem apreciar les aptituts de la nena Serra que digué molt bé el seu paper secundada per les senyores Vilaplana y Cases, y els senyors Boquat P., Batet, Bartrina y Gros.

El dia 1 de Novembre, representaren el monòlech *D. Jnan Tenorio a trosos*, molt ben recitat, per en Bartrina. Tot seguit posàren en escena *La venjansa d'una sogra* en la que feu la delicia del públich la simpàtica y discretisima actriu senyora Loran secundada ab acert per la senyora de Viloplana y senyor Serra J. Per fi representaren *L'amor es cego* la senyoreta Sala y els senyors Bartrina, Batet y Ritt.

SAN MARTÍ.—F. R. I. El Pueblo.—Dissapte, la companyia que dirigeixen els primers actors P. Fusté y J. Carbó, en cooperació ab la dama jove senyoreta C. Prats, donà una vetllada teatral.

Les obres escullides, foren la comedia en un acte *Lo Ninot de molles* que tingué una lleugera interpretació.

Després el drama en 3 actes, d'en Feliu y Codina *Lo Mas perdut*. L'execució, en conjunt, sols pot dirse que podria passar, si bé cal fer esment del senyor Fusté (Erasme), que a més de estar segur de tota l'obra, demostrà haver fet un bon estudi de son paper; el perjudica una certa declamació de *latiguillo* que deuria esmenar.

Els senyors Carbó, Marco, Franch, Concabella, Canadell y Gelabert sortiren del pas.

El senyor Gelabert, deu tenir en compte el mal efecte que causa la seva declamació pesada, com una campana, sense variacions ni modulacions; ademés peca de no donar cap color als tipus que representa.

La senyoreta Prats, no rellevà suficientment les impresions d'aquella «Esperansa» que exigeix trevall y estudi.

Dels nostres Corresponsals

SARRIÁ.—Institut de Sant Joseph.—Atentament invitats per la Junta d'aquest Institut, assistirem a la funció teatral que hi tingué lloch el diumenge passat.

El programa estava compost de l'obra en 3 actes den Ramon Pamies *L'envejós*, y la comedieta den E. Masriera *Lo Tenorio en Vilanoh'es;* aquesta última no poguerem veurela per esser molt tart quan acabaren de representar *L'envejós*, per cert que l'execució d'aquest, anà ab una justesa admirable per part de tots' En P. Sostres, director d'escena, feu un «Gori» sublim, lo mateix havem de dir den Recasens,

En Cortés E. y J. ens feren riurer de debó, cal remercar l'escena final del segon acte ahont tinguerem ocasió de veure la mà mestre del director; tots els demés que hi prengueren part, ho van fer bastant bé.

Les societats Catòliques tindrien de seguir l'exemple d'aquest Institut fent aquesta mena d'obres, que son les úniques que'ls hi pertenèixen, mentres continuhin ab la manía de no volguer dames en els seus escenaris.

CAPELLADES. — Els aficionats del Centre Moral posaren en escena el Diumenge proppassat el drama en 3 actes *L'Envejós*. Aquesta obra, de si, es extremadament tràgica, y els aficionats, llevat de dos o tres, la feren encara molt més tràgica ab la seva declamació exagerada y gestos de valents. Diumenge els aficionats se sentiren *Tenorios* y *Majas;* fins els encarregats de desempenyar els papers més insignificants de l'obra cridaven fortament, ab els punys closos, com si sempre estessin à punt de clavarse pinyes.

El sainet *La Fantasma de S. Telm* va esser interpretat discretament per tots els aficionats.

L'única cosa que'm va estranyar molt, pró molt, es que lo senyor Batlle y el senyor Secretari, passant l'acció en un poble de la costa, anessin a jugar la barrisca sota'l parral de casa l'Agutzil ab barret de copa y espardenyes de set betes.

Aquets petits detalls cal ficsarlos molt, ja que una obra s'ha de presentar ab tota pulcritut, perque'l públich la capeixi.

SABADELL. Centre Sabadellès (Gelats).—El diumenge, día 25 del passat, donà un escullit concert vocal, l'agrupació Coral del mateix Centre cantant varias pesses essent totes ben aplaudides. En un intermedi el jove, en Jaume Farriol, recità el monòlech den I. Iglesias, «L'esclau del Vici» que encara no sabem com el va comensar perque de pocas paraulas l'entenguerem, y després tiraren telò abans de acabarlo, aixís es, que s'ens privà de aplaudirlo perque va acabarse sense sapiguè com ni de quina manera.

—Societat coral Colón.—El mateix día representaren el drama de'n Frederich Soler: *Lo lliri de aygua*, estant acertats en sos papers el Sr. Figueras en el de «Lluis»; el Sr. Gadea, en el de «Cristoful rata» tingué moments deliciosos, en Altarriba ab el paper de «Batista» molt bé, com també els Srs. Durán y Vallespis. La nena Gil en son paper de «Riteta,» se portà molt bè, en totes les escenes rebent forts aplausos. Per pessa *Els mals esperits*, que ho desempenyaren molt bè la Sra. Durán y els Srs. Lleonart, Girbau y Altarriba.

—Centre Sabadellés (Gelats).—El diumenge passat, festa de Tots Sans, tingué lloch una magnífica funció per la agrupació *Tutau*. Se representà el drama en tres actes, *Lo baster de Santa Pau*, que fou desempenyat magistralment per el Sr. Bellavista, y els demès que'l secundaren escepció dels Srs. Farriol y Salvat (F.) que no es feren càrrech del tipo que representaven. Per fi de festa el senyor Pere Comas, recità el monòlech de'n Guimerà, *Mestre Olaguer*, que fou desempenyat regularment.

ARENYS DE MAR.—El dissapte prop passat debutà en el Teatre Principal una companyía còmich-dramàtica catalana y castellana dirigida per el primer actor don Anton Calvo y de la qual ne forma part la primera actriu donya Dora Salvador, ab l'aplaudit drama d'en Frederich Soler Pitarra *Batalla de reinas*, posat en escena pel senyor Calvo y secundantlo en el desempenyo la senyora Salvador, senyoreta Miralles y senyors Gualba, Calvo, Misser, Serrapiñana, Illa y Gállego.

L'execució de dita obra anà molt fluixeta. La senyoreta Miralles, en el paper de «Reina Violant», semblava que recités y la senyora Salvador tampoch li esqueya gens bé el de «Reina Sibila».

S'acabà la funció ab la representació del divertit quadro, original del festiu escriptor En Ramón R. Vidales, *Lo carro del vi*, posat en escena pel senyor Begué y prenenthi part la senyora Salvador, senyoreta Miralles y senyors Calvo, Misser, Illa, Serrapiñana, Gualba y Gállego. Aquesta va esser regularment interpretada y lograren ferse aplaudir tots els actors.

Dita companyia, que ha vingut per primera vegada a nostre vila, té algunes parts bones, però en conjunt té bastant que desitjar.

—Diumenge a la tarda representà l'hermosa obra d'en Rusiñol *L'hereu escampa*, posada en escena pel senyor Calvo y secundantlo la senyora Salvador, senyoreta Miralles y senyors Plà, Baguer, Misser, Gualba, Pou, Floris, Planas, Llovet, Illa, Estrany, Bellavista, Pou, Pedemonte y Serbos.

La representació no passà de regular, distinguintse els senyors Calvo, Baguer, Plà, Illa y altres.

Després posàren en escena la bonica y xistosa comedia d'en C. Gumà, *Ensenyansa superior*, dirigida pel senyor Bagué y prenenthi part la senyoreta Miralles y senyors Illa, Gállego y Pou. Anà molt millor que l'altre.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Dins de la Societat humorística «Els Grechs Grochs» s'ha constituit un nucli teatral, molt recomanable, ab el títol de «L'Esclat», qui ha debutat en el Teatre Principal el passat 25 d'Octobre, obtenint grans aplaudiments.

Representàren *El pop de la platja* y *En Joan Tapella*, secundant als inteligents aficionats del grupu, senyors Tomás, Vadell, Escofet, Ill, Vidal y Oliver, l'actriu senyoreta Carmé, resultant en conjunt, molt acertats tots. S'anuncien altres representacions, però es més important el propòsit que tenen d'organisar una temporada de representacions líriques del teatre català, en combinació ab «L'Orfeó Humorístich», altra secció de la mateixa jova y

emprenedora Societat, que compta ab un gran nombre de cantayres y protectors.

Se proposen crear un repertori propi, estrenant obres musicals poc conegudes o posant música a altres de noves, pera lo cual compten ab varis escriptors y, sobretot, ab el mestre director En Joseph Planes, laboriós y inspirat com pochs hi hagi, que ja es conegut per varies composicions qu'ha posat en música y algunes sardanes.

L'iniciativa es meritosa a no poguer més y prometent revestir un caràcter realment artístich; ens hi associem ab nostre aplaudiment, desitjantlos un succés complert.

BADALONA.—«Teatre Espanyol».—La companyia Terradas-Casas, que ab tant bon éxit ve actuant en aquest teatre, posà en escena'l diumenge passat la tragedia de Sardou *Tosca*, adaptada a la escena catalana.

La interpretació de l'obra sigué la més fluixa de les que'm ha donat fins ara, degut, tal vegada, a ser d'un genre al que no hi están acostumats els joves d'aquesta companyia.

La senyora Sala no estigué a l'altura que s' espera per la seva part, car li havem de dir que ha sigut representada per diferentes actrius, admirablement la protagonista d'aquesta obra en la nostra ciutat, y que produí una decepció en el nostre públich l'excesivament freda interpretació qu'ella donà a l'heroina de la famosa producció del dramaturg francés.

La senyora Sala es actriu de notables facultats y per això es de deplorar que estigués el diumenge passat tan desacertada.

De molt bon efecte la decoració de l'últim quadro, siguent rebuda ab mostras de aprobació per la nombrosa gentada que omplía aquella tarda'l teatre.

—El diumenge, dia 8, representarán *Lo monjo negre*, d'en Pitarra y'l quadro de costums de l'Iglesias *La festa dels aucells*.

Va ab aquest nombre, (REPARTIM als nostres lectors y CORRESPON als nostres suscriptors) el tercer folletí de 24 pàgines de la hermosíssima comedia

Joventut de Princep.

♣

Recomanem als nostres lectors l'anunci incert en la darrera página d'aquest nombre. Se tracta de una obra de molta importancia qual primera edició, agotada en alguns quaderns, ara ha estat refeta y completada ab un extens «Apèndix».

♣

El dia 21 del corrent inaugurará el Liceu la temporada d'aquest any. Será director del mateix l'aplaudit mestre Mascheroni y entre'ls artistes que formaràn la companyia, figura el nom d'eminents cantants com els senyors Viñas, senyora Pasini y d'altres.

S'estrenaràn *I Barbari* den Saint-Saens, *L'Attacco del Mulino* drama lírich inspirat en la novela del mateix nom de Emili Zola, música d'Alfred Brunean, *Madame Buttery* tragedia japonesa, música del mestre Puccini.

Ademés se posará'l repertori de costum.

♣

Formaràn el consistori dels Jochs Florals de Barcelona de l'any 1909: donya Dolors Monserdá de Maciá, presidenta; don Joan Maluquer, don Isidre Raventós, don Magí Morera, don Antoni d'Espona, don Avelí Doria, Mossen Angel Garriga, secretari. Quedaren nomenats suplents, Mossen Jaume Collell, don Francesch Ubach, don Angel Guimerá y don Joseph Franquesa y Gomis.

Ahir hi hagué junta general d'adjunts pera tractar del nombrament d'un Comité que s'encarregará de tot lo que sigui vida administrativa dels Jochs, aixís com també, d'organisar, cada any la festa, decorat del local, etc.

Son innegables els beneficis que podrá reportar a la poètica institució, aquet Comité si sab cumplir ab el comès que se li encarrega.

♣

BIBLIOTECA DE TOTS COLORS

Divendres vinent posarem a la venda al preu de dugues pessetes l'exemplar, l'inte-

ressant drama en tres actes de Erckmann-Chatrian, traducció de Salvador Vilaregut,

Els Picarols

obra que ha estat la primera estrena important de la present temporada teatral.

Als nostres favoreixedors els donarem

Els Picarols

al *preu extraordinari de una pesseta* sempre que comprin l'obra en aquesta administració (Passatge de Mercader, 10, interior) o en el kiosco Franch Español, Rambla de les Flors, davant de cà'n Cuadros, y presentin, per acreditar el seu carácter de favoreixedors d'aquesta empresa, qualsevol dels volums publicats dintre la Biblioteca De Tots Colors.

♣

El nostre colaborador Francisco X. Vergés, de Torelló, donà dissapte passat una conferencia a l'Associació Nacionalista Catalana consumint el segón torn en la tanda de conferencies «Catalunya-Ciutat».

Tractá el senyor Vergés del relatiu desdeny oblit ab que solen mirarse y's tenen entre nosaltres, la puresa de la llengua y les questions relatives a la manera de escríurela correcte y racionalment. Senyalá, ab justicia, les principals deficiencies que en aquest sentit se noten en la prempsa catalana y proposá els remeys més adecuats per evitar el present y lamentable estat de coses. Y estengué finalment el conferenciant, en varies y molt atinades observacions que demostren el gran amor y acert ab que en Vergés ha vingut dedicantse al estudi d'aquestes importantíssimes materies.

La nombrosa concurrencia que assistí al acte premià ab llarchs aplaudiments la patriòtica tasca del nostre distingit colaborador.

♣

El diumenge se celebraren els Jochs Florals de Girona. La festa que revestí gran importancia y esplendidesa tingué lloch en el teatre Principal:

Obtingué la Flor natural En Gabriel Alomar, per una colecció de sonets retolada «Epigrammata». Aquesta colecció es un enfilall de joyells esplèndits per la seva robustesa y perfecció.

L'ovació que fou unànim, aixordadora se repetí ab mes torsa encare, si pot esser, al apareixer a la sala la Reina de la Festa, la egregiament hermosa senyoreta Manolita Carreras, seguida de la seva adorable Cort d'amor.

Y seguiren els noms dels premiats. Maria Antonieta Elne, Narcís Prat, Vicens Solé, Joseph Carner, Joseph Paradeda, Laureá Dalmau, Manel Folch y Torres, Emili Serrat, Agustí Coll, veritable Coca y Punsem d'aquets Jochs, que entre premis y accèsits n'obtingué cinch o sis, Ramón Roger, Rafel Colomero, Ramón Vinyes, l'imprescindible Joan Ribas y Carreras y Joseph Tharrats.

Els accèsits foren assolits per en Joseph Tharrats, Enrich Caralt, Agustí Roca y d'altres.

La nostre estupefacció fou inmensa quan sentirem llegir, firmada per un indivíduu qual nom sentim fonda y veritablement no recordar però, que demostrá una tranquilitat suma, una composició en la que tots recordarem ratlla per ratlla, copiada al peu de la lletra, una poesía del esquisit poeta P. Prat Gaballí.

Ho sentim per la serietat de la Gaya Festa y per l'amich Prat Gaballí.

CORRESPONDENCIA

F. B, R.: J. J. J.: E. A.: Agrahím la bona voluntat de vostès, no podem publicar lo que 'ns envien. *T. de M.:* Esperem rebre'l t·evall promés *P. G. M.:* El seu article va arribarnos tart y no podem publidarlo. *J. D. P.:* Es poca cosa. *Ll. E. de S.:* Rebut y gracies. *I. D. T.:* Procurem publicar la pesía de vosté.

No's tornen els originals.

DE TOTS COLORS Surt cada divendres. *Redacció y Administració* –Passatge de Mercader, 10

OBRA NOVA

Diccionari Català

Indispensable als que vulguin saber a fons la llengua catalana y desitgin escriurela correctament.

Conté'l llenguatge complert de

CATALUNYA, MALLORCA, VALENCIA, ROSSELLO, SARDENYA, LLENGUADOC, &

16 pàgines y cobertes UN RAL

Ha sortit el primer quadern. Venda en tots els kioscos y llibreríes de Catalunya.

Els pedidos al engrós deuhen ferse a casa l'Editor, **BARTOMEU BAXARIAS**

Passatge de Mercader, 10, interior.—BARCELONA